

**Короткий опис навчальної дисципліни (анотація)
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Кризова психологія»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення (курс)	5 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – сприяти формуванню у студентів цілісного уявлення про поняття та феноменологію критичних станів, екстремальних та травмуючих подій, кризових періодів в житті людини, ознайомлення формами та методами психологічної допомоги і підтримки особистості в кризовому стані, а також розвиток на цій основі професійно-орієнтованих рис особистості, культури гуманного ставлення до людини, активної життєвої позиції. Навчальна дисципліна «Кризова психологія» розвиває логічне й аналітичне мислення студентів, уважність та уяву, їх професійні здібності, вдосконалює навички самостійної роботи з психологічним матеріалом.

Завдання:

- засвоєння студентами основних знань про психологічні кризи в житті особистості;
- набуття студентами необхідних для майбутнього лікаря умінь і навичок здійснення психологічної інтервенції, психологічної допомоги та підтримки;
- набуття студентами умінь і навичок психологічної допомоги і підтримки особистості в кризовому стані;
- формування умінь і навичок самостійної побудови програми психологічної допомоги та супроводу особистості в кризових і посткризових ситуаціях і періодах життя;
- ознайомлення з особливостями поведінки людини та з методами збереження її психологічного здоров'я в критичних ситуаціях і на поворотних етапах життєвого шляху;
- формування у студентів особистісних якостей, необхідних для ефективного виконання професійних обов'язків в майбутній професійній діяльності.

Результати навчання: набуття студентами необхідних для майбутнього лікаря умінь і навичок здійснення первинної психологічної інтервенції, психологічної допомоги та підтримки особистості в скрутних і кризових життєвих ситуаціях.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати:**

- основні поняття та загальні проблеми сучасної кризової психології;
- основні засади здійснення психологічної допомоги та психосоціального супроводу особистості в кризових життєвих обставинах та екстремальних ситуаціях;
- особливості формування та протікання нормативних та ненормативних криз особистості;
- особливості емоційних переживань, інших проявів поведінки особистості у кризові періоди життя;
- особливості організації психологічної допомоги та підтримки при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій;
- загальні підходи надання невідкладної психологічної допомоги людям, що опинились в осередку лиха;
- методи психологічної допомоги та підтримки особистості в скрутних і кризових життєвих ситуаціях;

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу з кризової психології;
- застосовувати теоретичні знання у практичній роботі, володіти методами первинної психологічної допомоги та підтримки людині в складних ситуаціях життя;
- діагностувати емоційні стани та інші прояви поведінки особистості у кризові періоди життя;
- розрізнати вікові психологічні особливості протікання кризи у людини;
- обґрунтовувати механізми виникнення та прояву кризових життєвих ситуацій та періодів, а також чинники, що регламентують їх протікання;
- здійснювати психологічний вплив на особистість у межах професійного спілкування;
- застосовувати креативність у пошуку шляхів вирішення та пом'якшення проблематики осіб, що переживають кризові стани;
- вміння надавати первинну психологічну допомогу та підтримку людям, що переживають нормативні та ненормативні кризи на різних вікових етапах;
- навички профілактики професійної та особистісної деформації, здатність збереження психологічного здоров'я та самовідновлення;
- здатність використовувати адекватні стратегії подолання критичних ситуацій та способів соціально-психологічного впливу на особистість з метою формування у неї копінг-поведінки.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Поняття життєвої кризи. Класифікація криз. Стадії розвитку кризи.
2. Психологічно здорова особистість.
3. Психологічна травма. Копінг-стратегії подолання психологічної травми.
4. Психологія горювання. Психологічний час. Компетентність у часі.
5. ПТСР. Гостра та тривала стресові реакції.
6. Кризи особистісного розвитку. Вікові кризи.
7. Віктимність особистості, її причини та наслідки.
8. Кризи професійної діяльності особистості. Професійне вигорання.
9. Кризи особистості, що викликані зовнішніми чинниками.
10. Психологія вмирання та паліативна медицина.
11. Психологія онкохворих.
12. Психологія суїцидальної поведінки.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

Загальні компетентності:

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.
- ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
- ЗК4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
- ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії
- ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово; здатність спілкуватися іноземною мовою
- ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні (фахові, предметні):

- СК1. Навички опитування та клінічного обстеження пацієнта.
- СК4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні захворювань.
- СК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.
- СК19. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, викладач.

Глущенко Микита Олексійович – викладач